

Дневникъ

(стенографически)

на

X^{то} Обикновено Народно Събрание

(първа извънредна сесия).

XVIII заседание, петъкъ, 11-й юний 1899 год.

(Отворено въ 3 часътъ послѣ пладнѣ, подъ прѣдсѣдателството на прѣдсѣдателя Д-ръ Димитъръ К. Вачовъ).

Прѣдсѣдатель: (Звъни.) Засѣданието се отваря.

Г-нъ секретарьтъ, Миланъ Макавѣевъ, ще прочете списъка на г. г. народнитѣ прѣдставители, за да се види: кой присѣдствува и кой отсъствува отъ днешното засѣдание.

Секретарь Миланъ Макавѣевъ: (Прочита списъка.) Отсъствуватъ г. г. прѣдставителитѣ: Желѣзко Петковъ, Дянко Ив. Коджабашевъ, Коста Арсениевъ, Д-ръ Константинъ Стойловъ, Никола Ненчовъ, Петко Каравеловъ и Тодоръ Мирковичъ.

Прѣдсѣдатель: Отъ 132 души народни прѣдставители, отсъствуватъ 7 души, оставатъ 125; има, значи, достатъчно число прѣдставители, за да се пристъпни къмъ разглеждане въпроситѣ, положени на дневния редъ.

Понеже викой отъ г-да секретаритѣ нѣма готовъ съкратенъ протоколъ, ще се пристъпни направо къмъ дневния редъ.

На дневенъ редъ за днешното засѣдание имаме:

I. Избиране депутация за поднасяне на Негово Царско Височество отговора на Тронното Слово.

II. Избиране комисия по Военното Министерство и по Министерството на Общитѣ Сгради, Пжтищата и Съобщенията.

III. Второ четене прѣдложението на г. г. народнитѣ прѣдставители К. Ранковъ и Б. Райновъ, за събиране въ натура данъка отъ земнитѣ произведения прѣзъ 1899 год.

IV. Докладъ на комисията по провѣрка на изборитѣ въ околицитѣ: 1) Сърненогорска, 2) Силистренска, 3) Акъ-Каджларска, 4) Старо-Загорска и 5) Плъвенска, и

V. Първо четене законопроектитѣ: 1) за измѣнение Закона за окръжнитѣ съвѣти; 2) за допълнение Закона за градскитѣ общини; 3) за отмѣнение Закона за въвеждане измѣнение въ административното дѣление територията на Българското Княжество, отъ 13-й януарий 1899 год.; 4) за отпущане свѣрхсмѣтенъ кредитъ отъ 500.000 л. на Министерството на Търговията и Земледѣлието; 5) Прѣдложението за опрѣдѣление врѣмето, когато ще станжтъ първитѣ допълнителни избори за X-то Обикновено Народно Събрание; 6) Прѣдложението на г. г. народнитѣ прѣдставители, Л. Дуковъ и Г. Шиваровъ, за спомагане прѣзъ 1899 год. на земледѣлческото население въ нѣкои мѣста; 7) Прѣдложенията на г. Министра на Народното Просвѣщение: а) за измѣнение чл. 7-й отъ Закона за дипломитѣ; б) за замѣняване чл. 172-й отъ Закона за народното просвѣщение съ другъ, относително омъженитѣ учителки, и в) за допълнение чл. 182-й отъ Закона за народното просвѣщение, относително заплатитѣ на учителитѣ; 8) Прѣдложение отъ народния прѣдставителъ К. Досевъ за отмѣнение Закона за сѣдоустройството. 9) Прѣдложение отъ народния прѣдставителъ П. Чорбаджиевъ за закриване Свищовския окръгъ; 10) Прѣдложение отъ народния прѣдставителъ Д-ръ Л. Дагоровъ за приемане окръжното шосе Пловдивъ—Пещера—Батакъ—Турската граница за държавно; 11) Прѣдложение отъ народния прѣдставителъ В. Недѣлевъ, за истълкуване чл. 47-й отъ Избирателния законъ; 12) Прѣдложение отъ народния прѣдставителъ П. Теневъ, за видоизмѣнение чл. чл. 148 и 714-й отъ Закона за гражданското сѣдопроизводство; 13) Прѣдложение отъ народния

прѣдставителъ Н. Ценовъ, за присъединение Царибродската околия къмъ Трънския окръгъ; 14) Прѣдложение отъ нѣколко души народни прѣдставители, за намаление заплатитѣ на чиновницитѣ, и 15) законопроектъ за отпущане свѣрхсмитенъ кредитъ 100.000 л. на Военното Министерство, за построяване барутни складове.

На първо мѣсто, както виждате, е: избирање депутация, за поднасяне на Негово Царско Височество отговора на Тронното Слово.

Какъ желае Народното Събрание да стане избирането на тази депутация? Длъженъ съмъ да съобщя отъ прѣди какво е било. Влизали сж по-рано въ депутацията: бюрото, заедно съ секретаритѣ, цѣлата комисиия, която е съставила отговора на Тронното Слово, и по единъ прѣдставителъ отъ всѣки окръгъ. Ако желаѣтъ г. г. народнитѣ прѣдставители, може да остане този редъ, а ако не желаѣтъ, може да се измѣни.

Петъръ Н. Даскаловъ: Азъ мисля, че този редъ може да се приспособи и сега.

Прѣдсѣдателъ: Г-нъ Даскаловъ прѣдлага, същиятъ редъ да се държи. Който приема това негово прѣдложение, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Какъ желаѣтъ г. г. народнитѣ прѣдставители да се избиратъ членоветѣ на депутацията. (Гласове: Бюрото да ги прѣдлага!) Които отъ г. г. народнитѣ прѣдставители сж съгласни, бюрото да прѣдлага членоветѣ на депутацията, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

И така, бюрото прѣдлага, освѣнъ комисиията, която състои отъ лицата: Д-ръ Лазаръ Дагоровъ, Михаилъ Сарафовъ, Константинъ Калчовъ, Вожилъ Райновъ, Иванъ Бѣлиновъ, Димитъръ Петковъ, Д-ръ Димитъръ Теодоровъ, Д-ръ Никола Генадиевъ, Владимиръ Недѣлевъ и Д-ръ Василь Дочевъ, още слѣдующитѣ лица, по единъ отъ всѣки окръгъ, като се не забравя, че и г. г. секретаритѣ влизатъ: отъ Бургазкия окръгъ г. Д-ра Ф. Симеоновъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Отъ Варненския — г. Александъръ Арсениевъ. (Приема се.)

Отъ Видинския — г. Иванъ С. Кирковъ. (Приема се.)

Отъ Врачанския — г. Тодоръ Атанасовъ. (Приема се.)

Отъ Кюстендилския — г. Ненко Храновъ. (Приема се.)

Отъ Ловчанския — г. Никола Гимиджийски. (Приема се.)

Отъ Ломския — г. Петко Кочанковъ. (Приема се.)

Отъ Пловдивския — г. Вѣлю Стефовъ. (Приема се.)

Отъ Плѣвенския — г. Цвѣтко Кара-Ивановъ. (Приема се.)

Отъ Разградския — г. Петъръ Даскаловъ. (Приема се.)

Отъ Русенския — г. Д. В. Мантовъ. (Приема се.)

Отъ Свищовския — г. Панайотъ Г. Чорбаджиевъ. (Приема се.)

Отъ Севлиевския — г. Никифоръ Влаевъ. (Приема се.)

Отъ Силистренския — г. Мустафа Ташчи Шерифовъ. (Приема се.)

Отъ Сливенския — г. Константинъ Апостоловъ. (Приема се.)

Отъ Софийския — г. Иовъ Титоровъ. (Приема се.)

Отъ Старо-Загорския — г. Илия Стоковъ. (Приема се.)

Отъ Татаръ-Пазарджикия — г. Яковъ Д. Матакиевъ. (Приема се.)

Отъ Трънския — г. Никола Ценовъ. (Приема се.)

Отъ Търновския — г. Стефанъ Поповъ. (Приема се.)

Отъ Хасковския — г. Христо Поповъ. (Приема се.)

Отъ Шуменския — г. х. Шемшединъ Лятифвовъ. (Приема се.)

И така, депутацията за поднасяне отговора на Тронното Слово се назначи.

Михаилъ К. Сарафовъ: Една забѣлжка. На почитаемото Народно Събрание е познато, че азъ и г. Бѣлиновъ съставлявахме меншеството въ комисиията, — ние не приехме въ тази редакция отговора на Тронното Слово; слѣдователно, нашето присѣствие въ Палата е излишно, — нѣма смисълъ.

Прѣдсѣдателъ: Нѣма нищо отъ това; напротивъ, ще имате случай да искажете мнѣнието си и на Негово Царско Височество.

Петъръ Н. Даскаловъ: Азъ мисля, че това е единъ добъръ случай за тѣзи, които не сж съгласни съ насъ, да отидѣтъ сега въ Двореца и да искажатъ мнѣнието си. А пъкъ г-дата отъ меншеството, знайно е, че не бѣхж противъ всичкитѣ пасажи, а само противъ единъ; така щото, нѣма защо да се отказватъ отъ мандата си.

Прѣдсѣдателъ: Ще се пристапи къмъ втория въпросъ, положенъ на дневния редъ. Вториятъ въпросъ е избирање комисиия по Военното Министерство и по Министерството на Общитѣ Сгради, Пѣтищата и Съобщенията. Какъ желаѣтъ г. г. народнитѣ прѣдставители да стане изборътъ на тѣзи комисиии? (Гласове: По явно гласуване и бюрото да прѣдлага членоветѣ!) Който приема избирането на тѣзи комисиии да стан: по явна гласуване и бюрото да прѣдлага членоветѣ, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се. (Гласове: Отъ колко души ще се състожтъ?) Въ другитѣ комисиии се избрахж по 10 души; така щото, ако желаѣтъ г. г. народнитѣ прѣдставители, и въ тѣзи комисиии да се избержтъ по 10 души. (Гласове: Прието!) Които сж съгласни, щото тѣзи двѣ комисиии, които ще избираме сега, да се състожтъ отъ по 10 души, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

И така, пристапяме къмъ избора на комисиия по Военното Министерство.

Бюрото прѣдлага за членъ на тази комисиия г. Христо Поповъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Бюрото прѣдлага г. Вѣлю Стефовъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Иванъ Бѣлиновъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Захарий Митовъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Тодоръ Георгиевъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Иванъ С. Кирковъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Владимиръ Недѣлевъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Константинъ Досевъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Жеко Стояновъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Йовъ Титоровъ. (Приема се.)

Пристъпваме къмъ избора на комисия по Министерството на Общитѣ Сгради, Пктищата и Съобщенията.

Бюрото прѣдлага за членъ на тази комисия г. Страти Димитровъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Бюрото прѣдлага г. Александъръ Арсениевъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Никола Константиновъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Господинъ Байшовъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Тодоръ Георгиевъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Константинъ Апостоловъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Панайотъ Чорбаджиевъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Коста Ранковъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г. Руси Маловъ. (Приема се.)

Бюрото прѣдлага г-на Стефанаки Савовъ. (Приема се.)

И така, съ избирането на тия двѣ комисии, вториятъ въпросъ отъ дневния редъ се свърши.

Идва третиятъ въпросъ отъ дневния редъ; но, понеже този въпросъ г. докладчикътъ и комисията сж на мѣстие да се остави за другъ дневенъ редъ, затуй пристъпваме къмъ четвъртия въпросъ. И по четвъртия въпросъ понеже комисията заяви, че не е успѣла да прѣгледа нито единъ изборъ, затова пристъпваме къмъ петия въпросъ: първо четене на законопроекта за измѣнение Закона за окръжнитѣ съвѣти.

Моля г. секретаря да прочете този законопроектъ.

Секретарь Иванъ Бѣлиновъ: (Чете.)

„Докладъ до Народното Събрание

по законопроекта за измѣнение Закона за окръжнитѣ съвѣти.

Съ законъ отъ 25-й ноемврий 1887 год. окръжнитѣ съвѣти въ Княжеството се поставихъ въ едно по-самостоятелно положение, отколкото бѣхъ дотогава, като се нареди да иматъ отдѣлно стопанство съ отдѣлни бюджети. Нѣма съмнѣние, че съ това прѣобразование законодателятъ е искалъ да направи отъ окръжнитѣ съвѣти истински мѣстни събрания, които да прѣдставляватъ населението и се грижатъ за интереситѣ му. За съжаление, надеждитѣ на законодателя не се оправдахъ. Окръжнитѣ съвѣти се впуснахъ лекомислено въ прѣдприятия, далеко прѣвишаващи срѣдствата, съ които разполагахъ, и прѣснахъ събранитѣ отъ населението пари по работи, ако не съвсѣмъ бесполезни, въ някой случай не отъ истинска потрѣба за окръжията. Много отъ тѣхъ склучихъ тежки заеми, безъ да се погрижатъ за тѣхното исплащане, и по тоя начинъ компрометирахъ и свършено разстроихъ окръжното стопанство. Сега има окръжни съвѣти, чиито приходи въ максималния размѣръ, допуснатъ отъ законитѣ, едва стигатъ за исплащане лихвитѣ и погашенията по заеми и дългове. При такова положение оставянето окръжнитѣ съвѣти въ настоящия имъ видъ е немислимо; една бърза

реформа е належаща. Но защото пригответиятъ отъ повѣреното ми министерство новъ законопроектъ за окръжнитѣ съвѣти изисква за разглеждане и приемане по-дълго време, съ каквото Народното Събрание въ сегашната си сесия не разполага, азъ счетохъ за нужно да внесж само нѣкои измѣнения въ сега дѣйствующия законъ, които да се приложатъ веднага и да иматъ сила, до гдѣто се въведе единъ пълненъ новъ законъ. Тия измѣнения сж изложени въ приложения тукъ законопроектъ и се отнасятъ главно до постояннитѣ комисии и до бюджетитѣ на окръжията. По настоящемъ дѣйствителнитѣ приходи на окръжията не надминуватъ 2.500.000 л., отъ които $\frac{4}{5}$ произлизатъ исклучително отъ върхнини върху прѣкитѣ данъци. Отъ тая сума 1.100.000 л. отиватъ за заплатата на постояннитѣ комисии и служащитѣ въ тѣхъ и 900.000 л. за исплащане дългове, а само около 500.000 л. оставатъ за производителни работи. Съ измѣненията, които прѣдлагамъ, окръжнитѣ доходи, слѣдъ като се извади сумата за лихви и погашения, ще се употрѣбаватъ исклучително за ползотворни работи на окръжията. За плати ще се даватъ най-много 200.000 л. Освѣнъ това, постояннитѣ комисии, като ще бждатъ при окръжнитѣ управления, подъ надзора и ржководството на окръжнитѣ управители, ще работятъ по-усърдно, и върху дѣйствиата имъ ще има истински контролъ. Да се закрийтъ свършено постояннитѣ комисии, както прѣдлагатъ нѣкои, не само че не е до тамъ полезно, но за сега е и невъзможно, защото изпълнението на много наши закони, особено по администрацията, финанситѣ, земледѣлието и търговията, тѣсно е свързано съ съществуването на постояннитѣ комисии.

София, 2-й юний 1899 год.

Министъръ на Вжтрѣшнитѣ Работи: Д-ръ В. Радославовъ.

Законопроектъ

за измѣнение Закона за окръжнитѣ съвѣти.

§ 1. Втората алинея на чл. 4-й се измѣнява така: „Въ същото засѣдание, подъ прѣдсѣдателство на избрания прѣдсѣдатель, съвѣтътъ избира, тоже по тайно гласуване, двама члена за постоянна комисия при окръжното управление. Прѣдсѣдателятъ и секретарьтъ на съвѣта, както и членоветѣ на постоянната комисия се утвърдяватъ въ длъжностъ съ княжески указъ, по прѣдставление отъ Министра на Вжтрѣшнитѣ Работи, за прѣзъ цѣлия периодъ, до гдѣ трае мандата на съвѣта“.

§ 2. Чл. чл. 5 и 6-й се измѣняватъ така: „Длъжността членъ на постоянна комисия е несъвмѣстима съ мандата на народенъ прѣдставитель, както и съ всѣка плащана държавна и обществена служба. Членоветѣ на постоянната комисия не могатъ да бждатъ съдебни засѣдатели, нито пъкъ да упражняватъ адвокатска професия“.

§ 3. Пунктъ ж на чл. 67 и чл. 68-й се отминаятъ.

§ 4. Чл. 70-й се измѣнява така: „Рѣшенията на съвѣта, означени въ чл. 67-й, влизатъ въ сила, ако въ про-

дължение на единъ мѣсець отъ получаванieto имъ не се отиѣнятъ отъ надлежния министъръ: рѣшенията по п. в отъ Министра на Общитѣ Сгради, ония по п. д отъ Министра на Земледѣлието и Търговията, а всички останали отъ Министра на Вътрѣшнитѣ Работи.

Рѣшенията по п. а на чл. 69-й подлежатъ на утвърждение отъ Министра на Общитѣ Сгради.

Рѣшенията по п. б на чл. 69-й се полагатъ въ дѣйствие по реда, указанъ въ специалнитѣ финансови закони.

Рѣшенията, означени въ п. п. в, г и д на чл. 69-й, влизатъ въ сила слѣдъ утвърждението имъ съ княжески указъ, по докладъ отъ Министра на Вътрѣшнитѣ Работи, а ония по п. п. е и ж на сѣщия членъ — само ако се утвърждатъ по законодателенъ редъ“.

§ 5. Чл. 74-й се измѣнява така: „Постоянната комисиия има назначение да изпълнява рѣшенията на окръжния съвѣтъ и да го прѣдставлява прѣзъ врѣме, когато той не засѣдава. Тя работи при окръжното управление ежедневно, освѣтъ неприсѣтственитѣ дни, и засѣдава всѣки пѣтъ, когато работата го изисква. На засѣданіе се свиква отъ окръжния управителъ, който е нейнъ прѣдсѣдателъ, или отъ замѣстника му“.

§ 6. Чл. 75-й се измѣнява така: „Членоветѣ на постояннитѣ комисиии получаватъ годишна плата, опрѣдѣлена отъ окръжнитѣ съвѣти, както слѣдва:

1) въ окръжие съ население до 150 хиляди 2.100 л. едному и

2) въ окръжие съ население повече отъ 150 хиляди 2.400 л. едному“.

§ 7. Чл. 76-й се измѣнява така: „Когато вземе отпущкъ за повече отъ 10 дни нѣкой отъ членоветѣ на постоянната комисиия, длъжността на отсутствующия, по рѣшение на сѣщата, се възлага върху одного отъ членоветѣ на окръжния съвѣтъ, който изпълнява службата на отсутствующия и получава неговата заплата.

Отпущкътъ се дава по сѣщия начинъ и въ сѣщия размѣръ, както на чиновницитѣ при окръжното управление“.

§ 8. Чл. 77-й се измѣнява така: „Засѣданията на постоянната комисиия се считатъ редовни, ако сж присѣтствували двамата членове и окръжниятъ управителъ. Нейнитѣ рѣшения се взематъ по вишегласіе.

Разногласията между окръжния управителъ и членоветѣ се рѣшаватъ отъ надлежния министъръ, споредъ характера на работата“.

§ 9. Чл. чл. 78, 79, 80, 81 и 82-й се отиѣняватъ.

§ 10. Чл. 83-й се измѣнява така: „За всѣко засѣданіе на постоянната комисиия единъ отъ членоветѣ, който изпълнява длъжността на секретаръ, държи протоколъ. Протоколътъ се прочита, удобрява и се подписва пайкъсно въ слѣдующето засѣданіе отъ всички присѣтствующи на засѣданіето. Въ него се записватъ имената на присѣтствующитѣ членове, разглежданиѣ въпроси и взетитѣ по тѣхъ рѣшения“.

§ 11. Чл. чл. 86, 87, 88, 89-й, пунктъ б на чл. 92-й и забѣлжната подъ чл. 101-й, п. 1-й се отиѣняватъ, а думитѣ

„отъ окръжния управителъ“, поставени въ края на пунктъ о отъ чл. 92-й, се измѣняватъ така: „отъ надлежния министъръ“.

§ 12. Пунктъ 2-й на чл. 103-й се измѣнява така: „Заплата на единъ счетоводителъ за бюджетитѣ и смѣткитѣ на общинитѣ и на двама писари“, а къмъ пунктъ 11-й на сѣщия членъ се прибавя: „и напечатване избирателни списъци“.

§ 13. Къмъ чл. 103-й се прибавятъ слѣдующитѣ:

Забѣлжка 1. Освѣтъ означенитѣ въ п. 2-й лица, никакви други чиновници и служащи при постоянната комисиия вѣма. Дѣловодството, писмоводството и счетоводството, както и касата се държатъ отъ двамата членове, които трѣбва да бѣждатъ подготвени за такава работа; въ случай на усилена работа тѣмъ помагатъ, по распореджане на окръжния управителъ, чиновницитѣ отъ окръжното управление. Прѣпискитѣ по държавни търгове се държатъ въ финансовото отдѣление при окръжното управление, гдѣто ставатъ и самитѣ търгове.

Забѣлжка 2. Забранено е на окръжния съвѣтъ да разнася пари за работи, непрѣдвидени въ горния членъ. Направенитѣ до сега отъ окръжнитѣ съвѣти казарми, училища, конюшни за бикове и жребци и др. под. се прѣдаватъ на надлежнитѣ министерства, за да ги поддържатъ за напредъ“.

§ 14. Чл. 109-й се измѣнява така: „Разноскитѣ на окръжието се исплащатъ съ платежни заповѣди, подписани отъ окръжния управителъ и отъ члена на постоянната комисиия, който изпълнява длъжността на касиеръ, съобразно съ гласуванитѣ отъ окръжния съвѣтъ кредити.

Кредититѣ, за които се отнася чл. 103-й, п. 8-й както и всички други, прѣдвидени за работа, за чието извършване е нуженъ особенъ персоналъ, се турятъ въ распореджане на надлежния министъръ, който взема мѣрки за изпълнение рѣшеніето на съвѣта, за което се тѣ отнасятъ.

Исполнението става отъ надлежнитѣ държавни чиновници и служащи; само въ краенъ случай, когато тѣ сж недостатъчни, министърътъ има право да употреби часть отъ кредита за наемане врѣменно допълнителенъ персоналъ, съгласно съ Закона за чиновницитѣ, и то само прѣзъ първата година отъ влизане въ сила настоящето измѣнение“.

§ 15. Чл. 117-й се измѣнява така: „Слѣдъ като влѣзе въ сила настоящиятъ законъ ще станятъ всеобщи избори за окръжни съвѣти въ прѣдвидения отъ Избирателния законъ (чл. 121) день, за да замѣнятъ сегашнитѣ и приложатъ въ дѣйствие новитѣ наредби за окръжнитѣ съвѣти. Мандатътъ на тия съвѣти ще трае три години“.

Вѣлко Нейчовъ: Г-да! Прочетениятъ законопроектъ за нѣкои измѣнения отъ Закона за окръжнитѣ съвѣти, ми се чини вещь твърдѣ забѣлжана съ духъ на едно отчаяно партизанство, позволете ми да го кажъ. Законътъ за устройството на окръжнитѣ съвѣти, и, слѣдователно, за постояннитѣ комисиии, е законъ отъ органически характеръ, единъ отъ тия закони, които не търпятъ чести измѣнения, на лека рѣца, за интереситѣ на една партия или фракция, ако щете на всички партии. Окръжниятъ съвѣтъ не е нищо друго, освѣтъ, въ единъ кръгъ дѣйствия, едно народно събрание въ окръга, въ който функционира. На такова едно важно изборно тѣло, което има назначение да управлява интереситѣ на окръга, специално интереситѣ на единъ окръгъ, безъ да гледа въ каква

свързка могат да бждат съ интереситъ на другъ окръгъ или на цѣлата държава, да посѣгаме така леко, въ такава бърза минута, каквато е сегашната, чини ми се, ще извършимъ нѣщо, което ще бжде противно, отъ единия край до другия, на всички начала, които прѣдсѣдаватъ въ създаването на законитѣ. Нема, г-да, не щятъ хората, нема не ще българскиятъ народъ да каже, когато законитѣ у насъ, които се създаватъ, се измѣняватъ, че не внушаватъ довѣрие, че ще бждатъ гарантирани известни интереси въ една смисълъ или въ друга? Всѣки има право да се колебае и да не вѣрва абсолютно никой законъ. А най-лошото нѣщо за една държава е, когато гражданитѣ прѣстанатъ да вѣрватъ въ трайността на законитѣ. И въ тая сесия ще направимъ на българската държава вътрѣшно, услуга най-лоша, въ случая, ако приемемъ този прѣдложенъ законопроектъ за измѣнение на Закона за окръжнитѣ съвѣти. Напримѣръ, прѣдлага се тукъ прѣдсѣдателтъ на окръжния съвѣтъ да бжде утвърждаванъ съ Княжески указъ. Зеръ има нужда прѣдсѣдателтъ на Народното Събрание да бжде утвърждаванъ съ Княжески указъ? Не. Както Народното Събрание само изъ своята срѣда е господарь да опрѣдѣли личността, която да прѣдсѣдава на управлението на неговитѣ дебати, така също и единъ окръженъ съвѣтъ е господарь да опрѣдѣли тая личностъ, безъ да има нужда отъ каквато и да е друга санкция. Учредяването на това тѣло, самото туряне единъ човѣкъ на стола прѣдсѣдателски, санкционира въ личността всички суверенитетъ да ръководи неговитѣ работи.

Азъ съмъ абсолютно противъ приемането на този законопроектъ. За да не бжджъ голословенъ, ще приведа факти. Нашиятъ законъ за окръжнитѣ съвѣти и разнитѣ законоположения прѣдвиждатъ нѣкои особенни работи, които ще вършатъ окръжнитѣ съвѣти и постояннитѣ комисии. Азъ не разбирамъ, когато ние туримъ окръжния съвѣтъ, неговия прѣдсѣдателъ, подъ санкцията на Държавния Глава и подложимъ постоянната комисия на прѣмитѣ дѣйствия на окръжния управителъ, азъ не разбирамъ, какво ще направимъ съ тия гаранции за нашитѣ изборни учреждения. Постоянната комисия е, г-да, която взима участие въ распрѣдѣлението на единъ окръгъ на изборителни секции. Нема ние, ако промѣнимъ въ такава смисълъ Закона за окръжнитѣ съвѣти, щото постояннитѣ комисии да зависѣтъ направо отъ окръжнитѣ управители, ще имаме нѣкаква гаранция, че окръжнитѣ управители нѣма да вършатъ всичко това, което, може би, единъ лошъ министъръ ще иска да извърши надъ изборнитѣ права на българскитѣ граждани? Азъ не ще кажъ една неточностъ, ако утвърджъ, че окръжниятъ управителъ въ Пазарджикъ е получилъ не 10, а 12 телеграми отъ Министра на Вътрѣшнитѣ Дѣла г. Радо-славова да опрѣдѣли точката за гласоподаване въ Панагюрската околия въ селото Петричъ, за да накара избирателитѣ отъ с. с. Лѣсичево, Поинци и др. избиратели да отиватъ на 30 километра разстояние да гласоподаватъ, вмѣсто 5—8 километра. Прѣдставете си, окръжниятъ управителъ, който е налѣгалъ това да се направи, ако не бѣше окръжната постоянна комисия, която дѣйствуваше независимо въ кръга

на стоитѣ прерогативи, ако не бѣше тя съ своята независимостъ да налѣга да изпълни въ всичката точностъ прѣдписанията на закона, щѣше да се стори една неправда върху избирателното тѣло и щѣхме, слѣдователно, да лишимъ, може би, 1.000—2.000 души избиратели да отидѣтъ да упражнятъ своето избирателно право. Това е единъ примѣръ. Азъ гледамъ, че този законопроектъ е насоченъ именно да хвърли всичкитѣ тия гаранции, за които сж създадени окръжнитѣ съвѣти и постояннитѣ комисии, да ги хвърли всичкитѣ въ рѣцѣтъ на централната власть. Ако е така, тогава, г-да, недѣйте така да отиваме да поддържаме окръжнитѣ съвѣти и постояннитѣ комисии, но да кажемъ: централната власть искаме всичко да върши; тя да е все и вся. Тогава сж излишни съвсѣмъ окръжнитѣ съвѣти и постояннитѣ комисии. Публичната съвѣсть ще се възмути, когато се научи, че ние по партизански съображения отиваме до такава крайностъ, че ние въ такова кѣсо врѣме посѣгаме на единъ законъ, на който добритѣ и лоши страни още свършено не сж могли да бждатъ констатирани, както не сж могли да бждатъ констатирани добритѣ и лоши страни на никой у насъ законъ — най-напрѣдъ на Конституцията — защото не сж се памѣрили у насъ правителства, които да прилагатъ точно и добросъвѣстно всичкитѣ наши либерални закони. Ние ката день можемъ да пишемъ много добръ на книга, но понеже много злѣ всичко се изпълнява, ние ще имаме всекога едно население злѣ управлявано и ще имаме заслужения укоръ, че ние сме лоши управители, лоши народни прѣдставители. Истина е, че всичката вина, за гдѣто изключително злѣ се прилагатъ законитѣ у насъ и населението страда толкозъ въ своитѣ интереси, не е нито въ управителитѣ, нито въ народнитѣ прѣдставители, а вината е въ некадѣрността на самото население да се ползува, да изисква да се ползува отъ своитѣ закони. И право е казано: че учрежденията нѣматъ стойностъ, освѣнъ на народа, комуто се приспособяватъ. Напишете каквито щете закони на народъ, който се е научилъ да се бои отъ стражаринъ, отъ началникъ, и началници въ фере-джета, да се плаши по единъ варварски начинъ, тоя народъ нѣма да бжде задоволенъ отъ своитѣ управители. Ако искате да бждемъ сериозни законодатели, азъ ви заклинамъ въ името на това, което иска България да се върши — да се управлява законно — да не приемате по начало настоящиятъ законопроектъ. Ние сме свикани тукъ на извънредна сесия за друга по-голяма цѣль, именно за да подобримъ икономическото и финансовото положение на страната — да гласуваме нѣкакви си конвенции. Нека, прочее, да пристѣпимъ къмъ прѣмата наша работа, отколкото да отиваме да се занимаваме съ нѣща, които не сж посредствено свързани съ свикването на настоящата сесия. Азъ обяввамъ, че съмъ абсолютно противенъ на този законопроектъ и ще гласувамъ противъ него.

Йовъ Титоровъ: Г-да народни прѣдставители! Доколкото можахъ да чужъ, почтениятъ Панагюрски прѣдставителъ възстава противъ прѣдложението, което прави г. Министърътъ на Вътрѣшнитѣ Работи, за да се промѣни личниятъ съставъ на сегашнитѣ окръжни постоянни комисии. Защо възстава г. Вълко Нейчовъ противъ това прѣдложение,

азъ нѣма да влизамъ въ разискване, при всичко че налучвамъ причинитѣ. Азъ взехъ думата да подкрѣпѣхъ прѣдложеніето на г. министра, защото то ми се видѣ справедливо отъ всѣка една страна, отъ която и да се погледне на него. Г-нъ министърътъ, като внесе това прѣдложение за измѣнение на закона, казва, че въ 1887 год. се направилъ единъ новъ Законъ за окръжнитѣ съвѣти и послѣ продължава: „Нѣма съмнѣние, че съ това прѣобразование законодательтъ е искалъ да направи отъ окръжнитѣ съвѣти истински мѣстни събрания, които да прѣдставляватъ населението и се грижатъ за интереситѣ му. За съжаление, надеждитѣ на законодателя не се оправдаха“. И това е вѣрно, г-да народни прѣдставители Вѣрно е и по съображеніята, които посочва г. министърътъ, както и по нѣкои други съображенія, които азъ ще изложъ тукъ. Съображеніята на г. министра сж слѣдующитѣ: (Чете.) „Окръжнитѣ съвѣти се впуснахъ лекомислено въ прѣдприятия, далеко прѣвншающа срдствата, съ които располагахъ, и прѣснахъ събранитѣ отъ населението пари по работи ако не съвсѣмъ бесполезни, въ никой случай не отъ истинска потребность за окръжията“. Това е вѣрно, г-да народни прѣдставители. Тѣ нѣмахъ никакви срдства и се впуснахъ въ заеми да правятъ здания, налагахъ на населението нѣкои по 8, нѣкои по 10% върхнини. Рѣдко сж окръжията, гдѣто плащатъ по-малко върхнина. Ние тукъ всички говоримъ за намаление на расходитѣ, всички признаватъ лошото положение на страната, тази година особено, и когато ни се прѣдстави единъ законопроектъ, по който могатъ въ една година вътрѣ да се спаднатъ отъ гърба на населението до 900.000 л. намѣрва се единъ прѣдставитель, именно г. Вълко Нейчовъ, който най-много говори за икономия и който е избранъ отъ най-бѣдна околия, да възстава противъ тоя законопроектъ! Казахъ по-напрѣдъ, че налучвамъ причинитѣ, по които той възстава противъ законопроекта, но азъ нѣма да ги кажъ, защото не ме интересуватъ. Г. Министърътъ на Вътрѣшнитѣ Работи, въ доклада си къмъ Народното Събрание, казва, че бюджетитѣ на окръжията не надминаватъ 2¹/₂ милиона лева, отъ които 1.100.000 л. отиватъ за заплата. Това е вѣрно — всички го знаемъ. Въ 22 окръжия има окръжни постоянни комисии, нѣйдѣ повече, нѣйдѣ по-малко, но всички тѣхни членове сж платени отъ 3.600 до 2.400 л. Значи, тѣзи 1.100.000 л. отиватъ всѣка година за заплата на членоветѣ на окръжнитѣ постоянни комисии. Споредъ законопроекта, който прѣдстави г. министърътъ, споредъ както казва измѣненіето на Закона за окръжнитѣ съвѣти, за напрѣдъ членоветѣ на окръжнитѣ постоянни комисии ще иматъ заплата по 2.100 и по 2.400 л. годишно. Подиръ това, прѣдвидатъ се и чиновници за окръжнитѣ постоянни комисии, защото въ § 12-й отъ законопроекта, който ни се прѣдстави, е казано, че ще има заплата на единъ счетоводитель за бюджетитѣ и смѣткитѣ на общинитѣ и на двама писари. Освѣнъ това, въ забѣлжката на чл. 13-й е казано: „Освѣнъ означенитѣ въ § 2-й лица, никакви други чиновници и служащи при постоянната комисия нѣма. Дѣловодството, писмоводството и счетоводството, както и касата, се дър-

жатъ отъ двамата членове, които трѣбва да бждатъ подготвени за такава работа; въ случай на усилена работа, тѣмъ помагатъ, по распоредане на окръжния управитель, чиновницитѣ отъ окръжното управление“. Значи, персоналъ въ окръжната постоянна комисия нѣма да има никакъвъ. Тази комбинация, както виждате, ще улесни и улесчи товара, който пада на населението. Но г. Вълко Нейчовъ плаче, че така комисиятѣ щѣли да ставатъ орждие на правителството, повече отъ сега, при днешния законъ. Вие знаете, че въ закона за окръжнитѣ съвѣти, както и въ тоя за градскитѣ общини у насъ е приетъ принципа на *tutelle administrative*. Кажете ми: има ли рѣшение на градски или на окръженъ съвѣтъ да се турне тутакси въ изпълнение докато не се утвърди отъ министерството? Когато едно рѣшение е утвърдено отъ министерството, тогава само то има сила, или ако се мине единъ мѣсець и министерството не отговори, тогава това рѣшение влиза въ сила. Така щото, и при режима на закона, който оплаква г. Вълко Нейчовъ пакъ това: надлѣжниятъ министъръ е който може да утвърди едно рѣшение, което взима окръжната постоянна комисия, което минава прѣзъ окръжния управитель. защото рѣшеніята на окръжната постоянна комисия, като минаватъ прѣзъ калема на окръжния управитель, той ако види, че едно рѣшение е незаконно или не е въ полза на окръжието, има право да го не одобри и министърътъ не го утвърждава ако се съгласи съ мнѣніето на окръжния управитель. Тѣй щото, г. Нейчовъ не трѣбва да се плаши затова нѣщо, защото го има и въ сега съществующия законъ. Подиръ туй има и друго съображение. Окръжниятъ съвѣтъ пакъ си остава, пакъ се събира и рѣшава и пакъ прави бюджетъ, но го прави за истинскитѣ и необходимитѣ нужди на окръга. Има пакъ окръженъ съвѣтъ, но само нѣма единъ постояненъ персоналъ, който е бесполезенъ и който, като се прѣмахне, виждаме, че дава една икономия отъ 900.000 л.

Постояннитѣ комисии, г-да народни прѣдставители — не трѣбва да го криемъ — сж въ по-голѣмата си часть отъ такъвъ съставъ, който не оправда очакваніята на законодателя отъ 1887 год. Вие знаете, че въ постояннитѣ комисии въвъ въ провинцията, па и тукъ ако искате, има хора почти неграмотни, хора ограничени въ познанията си, които не могатъ да вършатъ никаква работа, но които взиматъ една голѣма заплата. Това положение го търпѣше досега законътъ, но сегашниятъ законъ, който правимъ, нѣма да го търпи. Той нѣма да търпи такова едно положение, защото въ бѣлжката, която имахъ честта по-напрѣдъ да ви я кажъ, се казва: „писмоводството и счетоводството, както и касата, се държатъ отъ двамата членове, които трѣбва да бждатъ подготвени за такава работа“. Така щото, законодательтъ прѣдвижда отсега, че двамата членове, които ще бждатъ избрани, не могатъ да бждатъ хора малограмотни, но че трѣбва да бждатъ хора подготвени за писмоводството, счетоводството и пр. на окръжния съвѣтъ, каквото прѣдвижда законътъ. Тѣй както сега стои, г-да прѣдставители, въпросътъ, разбира се, трѣбва да приемемъ това, което се прѣдлага отъ г. министра, защото

и това нововъведение е една врѣменна, тъй да кажѣ, една палиативна мѣрка за днешното положение на страната; министрътъ не прѣдлага това нововъведение като окончателенъ законъ. Министрътъ е ясенъ въ доклада си и г. Нейчовъ трѣбваше да се поогледа въ тоя докладъ. „При таково положение“ — казва министрътъ въ доклада си — „оставянето на окръжнитѣ съвѣти въ настоящия имъ видъ е немислимо: една бърза реформа е належаща“ — нѣщо което всички признаваме — „но защото пригответиятъ отъ повѣреното ми министерство новъ законопроектъ за окръжнитѣ съвѣти изисква за разглеждане и приемане по-дълго врѣме, съ каквото Народното Събрание въ сегашната си сесия не располага, азъ счетохъ за нужно да внесѣ само нѣкои измѣнения въ сега дѣйствующия законъ, които да се приложатъ веднага и да иматъ сила до гдѣто се въведе единъ пълненъ новъ законъ“. Значи, г. министрътъ обѣщава да внесе единъ новъ законопроектъ, обмисленъ, съгласенъ съ нуждитѣ на окръжитѣ, а сега мѣрката е врѣменна и нѣма защо да се страхуваме да я приемемъ. Тая врѣменна мѣрка, най-главното нѣщо, което ще довара, е, че ще намали на населението, гдѣто е обложено съ 10%, ще намали, казвамъ, данъка на 5%; а това ще бѣде голѣма полза за онова население, за което г. Нейчовъ и другитѣ прѣдставители, въ това число и азъ, плачемъ.

Прѣдседателъ: Има думата г. Владикинъ.

Никола Ионковъ-Владикинъ: Отказвамъ се.

Прѣдседателъ: Тогазъ има думата г. Топузановъ.

Христо М. Топузановъ: Г-да прѣдставители! И азъ ще бѣджъ противъ приемането по принципъ настоящия законопроектъ, затова именно, защото ние, намѣсто да вървимъ напредъ, отиваме на назадъ. Въ доклада си г. министрътъ казва, че „съ законъ отъ 25-й ноемврий 1887 г. окръжнитѣ съвѣти въ Княжеството се поставихъ въ едно по-самостоятелно положение, отколкото бѣхъ дотогава, като се нареди да иматъ отдѣлно стопанство съ отдѣлни бюджети. Нѣма съмнѣние, че съ това прѣобразование законодателятъ е искалъ да направи отъ окръжнитѣ съвѣти истински мѣстни събрания, които да прѣдставяватъ населението и се грижатъ за интереситѣ му“. По-надолу казва: „за съжаление, надеждитѣ на законодателя не се оправдахъ. Окръжнитѣ съвѣти се впуснахъ лекомислено въ прѣдприятия, далеко прѣвишающа срдѣствата, съ които располагахъ, и прѣснахъ събранитѣ отъ населението пари по работи, ако не съвсѣмъ бесполезни, въ никой случай не отъ истинска потрѣба за окръжията. Много отъ тѣхъ заключихъ тежки заеми, безъ да се погрижатъ за тѣхното исплащане, и по тоя начинъ компрометирахъ и свършено разстроихъ окръжното стопанство“. Не сж виновати окръжнитѣ съвѣти, г-да прѣдставители, нито пъкъ постояннитѣ комисии за това; виновати сж били правителствата, които сж утвърждавали тѣхнитѣ постановления, тѣхнитѣ заеми; защото, ако нѣкакви постановления сж издавали окръжнитѣ съвѣти и постояннитѣ комисии сж се впуснали въ неплодотворни расходи, министерствата сж били виновнитѣ, дѣто сж утвърждавали тия постановления. Не само въ окръжнитѣ съвѣти ние виждаме тази распуснатостъ, това прахосване

на пари, било давани отъ държавната хазна, било събирани отъ окръжието, но и въ общинскитѣ съвѣти всичко това върви безочетно. Тѣй щото, може човѣкъ да каже, че когато рибата се е увоняла отъ главата, ще се скапе и опашката. Самото държавно управление е таково, такива сж и окръжнитѣ съвѣти и общинскитѣ съвѣти. Затуй именно сж дошли въ таково положение. Сега, за тия грѣшки направени по-рано, да правимъ измѣнение на закона, да стѣсняваме правата, дадени отъ този законъ на населението, азъ не виждамъ, че правимъ съ това добръ; ние отиваме назадъ, а не напредъ. Тѣй както г. министрътъ иска да постави за напредъ постояннитѣ комисии, за да се направѣли нѣкакви икономии, да се исплатѣли дълговетѣ и лихвитѣ, които тия съвѣти сж направили, струва ми се, че не е този пътътъ. Ако трѣбваше подобно нѣщо да стане, можехъ всички комисии за врѣме да се растурятъ, и тѣхнитѣ бюджети да се съберѣше, за да се исплатѣтъ дълговетѣ, които сж направили, отколкото да останѣтъ двама души съвѣтници при окръжния управителъ, които нѣма да бѣдѣтъ като членове на постоянна комисия, които да бѣдѣтъ посрѣдници между населението и правителството, както сж били досега, а ще бѣдѣтъ просто орждия на окръжния управителъ. Има много случаи, както и г. Нейчовъ указа, че когато дойде въпросъ за распрѣдѣление било върхнини, било секциитѣ по изборитѣ и т. н., оставатъ тия двама членове да рѣшаватъ този въпросъ, наедно съ окръжния управителъ; а винаги, знаете, че окръжнитѣ управители сж притискали и сега даже притискатъ постояннитѣ комисии да имъ налагатъ мнѣнието и волята на правителството, та колко повече ще става това сега, когато оставатъ само двама души при управителя.

По-натамъ, въ единъ членъ отъ законопроекта се казва, че всички въпроси ще се рѣшаватъ по вишегласие, а пъкъ когато дойдѣли въ разногласие, тогазъ въпросътъ щѣлъ да се разрѣшава отъ министра. Ако ще се рѣшаватъ въпреситѣ по вишегласие, нали двамата сж болшинство по между окръжния управителъ, и защо тогазъ да се произнася министрътъ? Не отъ това г-да, че само двама членове щѣли да останѣтъ, за да изпълняватъ рѣшенията на окръжния съвѣтъ, ще правимъ такава икономия, която да погасява и лихвитѣ, и дълговетѣ. Менѣ ми се струва, че не трѣбва да се съжимъ тамъ, гдѣто не трѣбва. Ако населението дава пари и се събиратъ чрѣзъ върхнини и данъци, трѣбва да се поставятъ и хора, като се поставѣтъ и тия учреждения тѣй, за да могатъ да управляватъ окръжията; инакъ, ако оставимъ тѣй, както е казано тукъ въ проекта, нѣма освѣнъ да махнемъ и тѣхъ и да оставимъ окръжнитѣ управления да изпълняватъ дѣлата и рѣшенията на окръжнитѣ съвѣти. И това да стане, разбира се, врѣменно. Друго е, ако стане врѣменно растуряне на окръжнитѣ съвѣти, или по-добръ на постояннитѣ комисии, само за да се спестѣтъ пари и да се исплатѣтъ дълговетѣ, та рѣшенията на окръжнитѣ съвѣти да ги изпълняватъ окръжнитѣ управления; азъ разбирамъ това и да бѣде врѣменно, а не както е тукъ, да става чрѣзъ законъ, който може би за дълго врѣме да остане и така да се

стѣснятъ и унищожатъ правата и самоуправлението на окръжията. Ето защо, по принципъ азъ съмъ противъ този законопроектъ.

Петко Каравеловъ: Г-да прѣдставители! Въ своята обиколка изъ България азъ забѣлжихъ, че отъ всички страни се оплакватъ противъ окръжнитѣ съвѣти и азъ намирамъ, че тия оплаквания сж справедливи и основателни. Намирамъ така сжщо и мотивитѣ на г. министра за справедливи, като казва, че е имало прахосничество, харчене пари гдѣто не трѣбва и т. н. Това напълно признавамъ, но пакъ съмъ противъ законопроекта, защото считамъ, че ще бѣде най-голяма погрѣшка, ако махнемъ окръжнитѣ комисии. Не сж виновни окръжнитѣ комисии, а върно е онова, което каза г. Топузановъ. Помнитѣ хубаво, че тия комисии сж въведени въ 1887 год. и че прѣзъ всичкото врѣме на Стамболовия режимъ не се даде свобода на хората да избиратъ за окръжни съвѣтници лица, каквито трѣбваше, лица, въ които населението да имаше довѣрие. Това хубаво да го помните. Тѣй сжщо и въ Стоилово врѣме не се даде свобода да се избиратъ лица за окръжнитѣ комисии, каквито трѣбваше. Просто сж натрапвани окръжнитѣ съвѣтници и сж избирани лица, каквито се посочатъ отъ администрацията. Окръжни комисии сж избирани по тоя начинъ и всичката имъ дѣятелностъ е била да бждатъ: едни народни прѣдставители и да помагатъ на министритѣ, а други — да стожатъ въ окръжнитѣ центрове, и всички, изобщо вземено, да прахосватъ пари само. Това бѣше една цѣла система на взаимно обогатяване. Това хубаво да го помните и да размислите. Позволяваше се на окръжнитѣ постоянни комисии да харчатъ колкото искатъ, и на всичко това министритѣ гледахъ прѣзъ прѣсти. Това отъ една страна. Отъ друга страна всичкитѣ почти членове на тия комисии бѣхъ депутати и позволявахъ на министритѣ да харчатъ колкото искатъ. Не сж виновни учрежденията, не сж виновни и законитѣ, но е виновна системата, виновни сж хората, които ги прилагахъ. Азъ съзнавамъ, че може да има въ закона много недостатѣци, но мисля, че могатъ да се взематъ мѣрки да се ограничи това и да не се позволява за напредъ да става таква харчене на пари, както досега. Азъ ви бихъ указалъ за примѣръ на окръжния съвѣтъ въ Русе. На повечето мѣста влиахъ градоветѣ, а не околията, и вслѣдствие на това ние виждаме да се правятъ пактица тамъ, гдѣто не трѣбва, а не тамъ, гдѣто трѣбва. Това става, защото сж заинтересувани тия или ония. Подиръ туй, ние не трѣбва да испущаме изъ прѣдъ видъ, че нашитѣ окръжи сж малки. Вие знаете, че споредъ околитѣ има и съвѣтници въ окръжния съвѣтъ. Да вземемъ за примѣръ Севлиевицкия окръгъ. Въ него има 6 души отъ Севлиевицката околия и 3-ма души отъ Габровската околия. Като е така, естествено слѣдва, че винаги ще бждатъ запазени интереситѣ на Севлиевицката околия повече, отколкото на Габровската. Моето лично мнѣние е, окръжнитѣ съвѣти да не бутаме, а пкъ на есенъ да се внесатъ сериозни административни реформи, като се взематъ мѣрки да останатъ по-малко окръжитѣ съ повече околии. Освѣнитъ това, да се

види, кои членове отъ закона сж лоши, да се махнатъ, и още да се употрѣбва по-правиленъ контролъ надъ тия учреждения, а не да имъ се допуца да правятъ казарми гдѣто трѣбва и гдѣто не трѣбва. Вие чухте, какъ г. полковникъ Паприковъ, сегашниятъ Воененъ Министъръ, казваше, че казармитѣ въ Търново сж лоши. Тамъ милиони сж исхарчени. Законътъ не е лошъ лоши сж били хората, които сж го изпълнявали. Сега да бързаме да унищожимъ едно учреждение, което е основано у насъ, защото се е злоупотрѣбвало съ закона, ще бѣде голѣма грѣшка. Сжщото трѣбва да направимъ и съ градоветѣ. Всичкитѣ общински управления, и прѣзъ двата минали режима, сж злоупотрѣбвали. Много отъ общинитѣ задлъжнѣхъ, защото безобразно харчехъ пари, гдѣто не трѣбва. Сега, само затова трѣбва ли да се отмѣни законътъ и да прѣдадемъ кметствата въ рждѣтъ на чиновници? Не трѣбва. Споредъ мене трѣбва да се поправи законътъ и тия учреждения трѣбва да се контролиратъ отъ министерството по-сериозно, защото споредъ закона то е силно да тури юзда на прахосницитѣ и така да не допуца да ставатъ тия работи. Затова, ще ви моля, вмѣсто да прибързвате съ поправката на тоя законъ, да изоставите това нѣщо за есенъ, още повече, че вие обѣщавате за на есенъ да внесете други реформи. Като е така нѣма нужда сега да се разглежда това прѣдложение. Нека на есенъ да се внесе единъ сериозенъ законъ и да се прѣдвиджатъ всички недостатѣци на Закона за окръжнитѣ съвѣти и да се поправи тая работа. Да унищожите тия учреждения, сега, защото функционирали лошо, когато сами ние сме лоши, мисля, че не е добръ. Въ всѣки случай виновни сж бившитѣ двѣ правителства, защото не упражнявахъ нужния контролъ. Погледнете на списъка на прѣдставителитѣ прѣзъ двата минали режима и вие ще видите, че половината отъ тѣхъ бѣхъ кметове и прѣдсѣдатели на окръжни постоянни комисии. Разбира се, че така като стои работата, ще се управлява лошо. Азъ знамъ, че когато Живковъ отиваше въ Варна, пеленитѣ на дѣцата му се перѣхъ за смѣтка на градския съвѣтъ въ Варна. Така щото, виновенъ бѣше затова единъ такъвъ поплѣвко, като Живковъ. Затова, азъ не можъ да се съгласямъ да се измѣни законътъ и ще моля министерството просто да остави на страна за сега тоя законопроектъ и на есенъ да внесе другъ по-сериозенъ.

Министъръ Д-ръ Василъ Радославовъ: Аслж въ доклада, който давамъ на Народното Събрание, вие виждате, г-да народни прѣдставители, че министерството иска да внесе единъ законопроектъ още въ прѣдстоящата обикновена сесия на Народното Събрание затуй, защото досегашнитѣ окръжни съвѣти, а прѣимуществено тѣхнитѣ постоянни комисии, не сж извършвали абсолютно нищо отъ онова, което имъ е възлагалъ законодательтъ, което имъ е било възложено въ 1887 год. отъ ония, които вотирахъ този законъ и които и днесъ се намиратъ тукъ, въ Народното Събрание. Може би, тогава работата бѣше много прибързана и сж вотирали работи, за които прѣдполагахъ едно, а пкъ излѣзе друго. Азъ съмъ увѣренъ, че ако тогавашното правителство прѣдполагаше, че за постояннитѣ комисии ще се израсходва повече отъ половината отъ сумитѣ, които се

събиратъ отъ населението, че тѣзи постоянни комисии въ 10—11 години ще направятъ единъ дългъ отъ единъ милионъ лева и то за непроизводителни работи, и че слѣдъ 12 години ще останатъ 500.000 л. да взиматъ членоветъ за прогонни и пр., още тогазъ, казвамъ, правителството и болшинството на Събранието нѣмаше да гласува този законъ. Но се гласува, практикува се около 11 години и всѣки знае, че сегашниятъ съставъ на окръжнитъ постоянни комисии, при сегашното положение, не може да съществува, защото членоветъ на постояннитъ комисии ще получаватъ само заплата, а не вѣрвамъ да сте съгласни, щото да създаваме мѣста само за заплата на извѣстни лица, пакъ били тѣ избрани или не. Аритметиката говори много ясно, че половината отъ даждията, които се налагатъ на населението, отива за заплата по тия окръжни постоянни комисии. Вънъ отъ това, тѣ иматъ около единъ милионъ лева дългове. (Петко Каравеловъ: Отъ окръжнитъ трѣбва да се исплатятъ!) Да, но ние трѣбва да вземемъ мѣрки да се исплатятъ. . . (Никола Хр. Габровски: Намалете окръжията!) Останалитъ 500.000 л. се харчатъ само за поддържането на членоветъ, отколкото за производителни работи. Азъ ще ви кажъ единъ само примѣръ. Не отдавна четохъ единъ рапортъ на Сливенския окръженъ управителъ; този рапортъ, който описваше положението на училищата, църквитъ, пѣтищата и т. н. — между другото говореше и за постоянната комисия; въ него има че „отъ 94 год. до 98 год. комисията е имала бюджетъ 600.000 л., отъ които сж дадени за заплати 400.000 л. и 200.000 л. оставатъ за други работи“ и продължава: „Г-не министри, да не мислите, че се е направило нѣщо полезно. Ето единъ примѣръ: 14.000 л. сж прѣдвидени за купуване на жребци; отъ тая сума за жребцитъ сж заплатили 6.000 л., а 8.000 л. сж платени прогонни на съвѣтниците, които сж ходили да купуватъ жребцитъ“. Моля ви се, можемъ ли да допуснемъ да се продължава това по-нататкъ? Настоящиятъ законопроектъ е ясенъ. Не може да се търпи това положение. Ако вие мислите, че трѣбва да останатъ така постояннитъ комисии до мѣсець октомврий и ако вие искате да давате само заплати, оставете ги; по ще ви моля да се съгласите, че тѣзи подобрѣния, които правимъ, сж врѣмenni подобрѣния. Когато внесемъ законопроекта, тогава ще дадемъ, може би, по-голяма свобода на окръжнитъ съвѣти, както и на тѣхнитъ изпълнители — окръжнитъ постоянни комисии. Тогава ще видимъ, какво ще стане: единъ ли ще бѣде, който да езекутира рѣшенията на окръжния съвѣтъ, двама ли или трима ще бѣдѣтъ. За сега азъ намирамъ тая врѣмenna мѣрка рационална и най-приемлива. При това ще забѣлѣжъ на г. Вѣлко Нейчовъ, че не правя това отъ партизански съображения — далеко е отъ мене тази мисль. Азъ не мисля, че съ това ще спечелимъ нѣщо за партията, и вие виждате това много добръ. Кolkото до твърдѣнето, че съмъ телеграфиралъ на окръжния управителъ въ Пазарджикъ, за да билъ опрѣдѣлилъ извѣстни мѣста за избирателни центрове, както идѣло по-добръ въ полза на правителството, такава телеграма заявявамъ, че не съмъ давалъ, защото това не е моя работа. Ако г. Ней-

човъ мисли, че има такива депеша, нека ги даде да ги видимъ. Никога не съмъ се мѣсиль въ работитъ на постояннитъ комисии и окръжнитъ съвѣти, защото всѣкога съмъ поддържалъ да иматъ пълна автономия тия учреждения. Това е и програмата ни.

Прочее, моля Народното Събрание да приеме по начало законопроекта за нѣкои измѣнения въ Закона за окръжнитъ съвѣти и да го прѣпрати на надлежната комисия.

Дамянъ Цековъ: Г-да народни прѣдставители! Законътъ за окръжнитъ съвѣти е създакъ единъ отъ ония институти, които съставляватъ ядката на нашето самоуправление. Щомъ Законътъ за окръжнитъ съвѣти самъ по себе си е единъ отъ важнитъ закони, струва ми се, че на всѣко негово измѣнение или унищожение трѣбва да се гледа съ сериозно внимание. Не сме ние, които да не признаваме, че въ Закона за окръжнитъ съвѣти и най-главно постояннитъ комисии — както е изложено въ мотивитъ на този законопроектъ, съ който се иска измѣнение на закона — ставатъ нѣкои злоупотрѣбления съ интереситъ на окръжията, че дѣйствително не отговарятъ на духа и буквата на закона, че се не постига онази цѣль, която е гониль законодателятъ съ учреждаването на окръжнитъ съвѣти и съ полагането на постояннитъ комисии да изпълняватъ рѣшенията на окръжнитъ съвѣти. Но ми се струва, че и съ настоящия законопроектъ нѣма да се постигне цѣльта, която гони почитаемииятъ Министъръ на Вжтрѣшнитъ Дѣла. Едно отъ двѣтъ: или трѣбва да се поставятъ окръжнитъ съвѣти съвършено самостоятелни, съвършено независими, или пъкъ, отъ друга страна, не трѣбва да се приема това положение, което е прокарано въ законопроекта. Ако ги оставимъ на независима нога, както сж сега, и бѣдѣтъ малки народни събрания въ окръга, за който ще се избиратъ, питамъ азъ: слѣдъ възлагането изпълнението на рѣшенията имъ отъ чиновници въ окръжното управление, споредъ законопроекта, какъ ще могатъ да се изпълнятъ тѣхнитъ рѣшения, и въобще, какъ ще се постигне тази цѣль, която гонятъ окръжнитъ съвѣти, когато ще зависятъ отъ окръжния управителъ и двамата членове, които не ще бѣдѣтъ друго освѣнъ коронни чиновници? Г-нъ Министърътъ на Вжтрѣшнитъ Дѣла въ доклада до Народното Събрание казва: „Защото приготвениятъ отъ повѣреното ми министерство новъ законопроектъ за окръжнитъ съвѣти изисква за разглеждане и приемане по-дълго врѣме, съ каквото Народното Събрание въ сегашната си сесия не располага, азъ счетохъ за пужно да внесж само нѣкои измѣнения въ сега дѣйствующия законъ, които да се приложатъ веднага и да иматъ сила, догдѣто се въведе единъ пълень новъ законъ.“ Ако дѣйствително се готви новъ законопроектъ за окръжнитъ съвѣти — който ние ще приемемъ съ особена готовность, ако се расширочаватъ правата на българскитъ граждани и ако, отъ друга страна, ще се избѣгнатъ всички тия работи и злоупотрѣбления, които се казватъ — тогава, както сме търпѣли постояннитъ комисии цѣли 12 години съ всичкитъ имъ дѣла да взиматъ само заплати и да не проявяватъ никаква дѣятельность, ми се струва ще можемъ да ги търпимъ още 3—4 мѣсеци.

Затуй, ще моля г. Министра на Вътрешнитѣ Дѣла, прѣди да се отвори редовната сесия на настоящето Обявено Народно Събрание, да испрати своя законопроектъ за окръжнитѣ съвѣти на г. г. прѣдставителитѣ, пъкъ ако ще и на общественото мнѣние, печата, да се разисква въпросътъ всестранно и тогава да пристъпимъ къмъ неговото приемане. Сега, както е внесенъ тоя законопроектъ, ми се струва, че ще направимъ прибързана работа, и да не кажатъ, че това, което е говорило правителството, постигнало го е. Казва ни г. министърътъ въ заключение, че никакви партизански тенденции не сж го ръководили при внасянето на настоящия законопроектъ. Да допуснемъ за минута, че е тъй. Но отъ друга страна имаме внесенъ законопроектъ за измѣнение Закона за общинскитѣ съвѣти и тамъ се казва, че за тия общински съвѣти, които се избрахъ напоследъкъ, нѣма да се гледа срокътъ, а ще си останатъ и за въ бѣдъще, за три години. Ние имаме закони, които сж създали основата на нашето самоуправление; тѣ сж: Законътъ за градскитѣ общини, Законътъ за селскитѣ общини и Законътъ за окръжнитѣ съвѣти. Воземемъ ли отъ една страна по такъвъ начинъ да прѣдаваме изпълнението рѣшенията на окръжнитѣ съвѣти на окръжнитѣ управители; отъ друга страна воземемъ ли по такъвъ начинъ да се бъркаме въ общинскитѣ съвѣти — както е законопроектътъ, който подиръ малко ще разгледаме — ми се струва, че испъква тенденцията да се постигнатъ свършено други цѣли, отколкото да се оградятъ интереситѣ на населението. Ако мисълта на почитаемия министъръ е била да се правятъ икономии, можеше друго нѣщо да стане, а именно: окръжнитѣ съвѣти, като се оставятъ на сжщата почва, или като се разширятъ тѣхнитѣ права, изпълнението на рѣшенията имъ да става отъ окръжнитѣ управления абсолютно, безъ да зависи отъ тѣхъ да ги одобряватъ или да ги измѣняватъ, окръжнитѣ съвѣти да рѣшаватъ по висшегласие и да пѣматъ никаква зависимостъ отъ страна на окръжнитѣ управления. Въ всѣки случай, азъ мисля, че съ тия членове, които сж внесени, не се спазва принципътъ на самоуправлението у насъ, и съмъ съгласенъ да се отхвърлятъ по принципъ, ако дѣйствително има да ни се прѣдстави новъ законопроектъ за окръжнитѣ съвѣти.

Никола Ценовъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ взехъ думата за да възразя на г. Вълко Нейчовъ по едно обвинение, хвърлено върху законопроекта. Той, между другото, каза, че този законопроектъ се внасялъ само по партизански съображения. Вие знаете Законътъ за окръжнитѣ съвѣти; знаете състава на окръжнитѣ съвѣти и постояннитѣ комисии; знаете персонала въ канцелариитѣ на тѣзи комисии; знаете изобщо какви дѣйствия тѣ вършатъ; така щото, като вземете прѣдъ видъ това и като вземете прѣдъ видъ новото измѣнение, което се прочете, трѣбва да се съгласите, че именно досегашното положение на окръжнитѣ съвѣти и окръжнитѣ постоянни комисии е било партизанско. Тамъ се е гледало партизанитѣ да бѣдътъ удовлетворявани; тамъ се е гледало, отъ партията ли е извѣстно лице, да му се даде извѣстна работа, безъ да се гледа, дали ще се прѣтрупна бюджетатъ или ще се уврѣдятъ окръжнитѣ интереси; и безъ да се

гледа дали лицата, които се поставятъ на работа, отговарятъ на назначението си. Въобще окръжниятъ бюджетъ е прахосванъ само за удовлетворение на партизани. Така щото, ако единъ министъръ иска партизански закони да създава, ще гледа да има повече такива комисии за свои партизани, когато въ случая не е така. Ето защо, г. Вълко Нейчовъ не бѣ правъ, като каза, че по партизански съображения билъ внесенъ този законопроектъ.

Слѣдъ това изслушахъ нѣколко души оратори, които казахъ: че се страхуватъ, че сме щѣли да стѣснимъ изборнитѣ права на народа, или общинското самоуправление. Менѣ ми се струва, че сж криви тия г-да оратори и въ това отношение, защото съ това ние не отнемаме правата на окръжнитѣ съвѣти, а, напротивъ, намаляваме състава на постояннитѣ комисии и персонала на канцеларскитѣ служаци. Рѣшенията на съвѣта ще се изпълняватъ тъкмо тъй, както сж вземени, само, повтарямъ, се прави извѣстно намаление на чиновницитѣ съ цѣль да се постигне извѣстна икономия. Ето защо, този страхъ е неоснователенъ. Като свършвамъ, ще моля, да се приеме законопроектътъ по принципъ и да се прѣпрати въ надлежната комисия, за изучаване. Тамъ, ако се намѣри за пужно да се направятъ нѣкои измѣнения или допълнения, ще се направятъ.

Прѣдъ видъ на това, че нѣма какво повече да се разисква по този въпросъ, тъй като е обясненъ, азъ прѣдлагамъ, да се прѣкратятъ дебатитѣ и да се прати законопроектътъ, както казахъ, въ надлежната комисия, за изучаване.

Прѣдседателъ: Прѣдлага се прѣкращението на дебатитѣ.

Лазаръ Дуковъ: Моля, да ми се даде думата! (Гласове отъ лѣвицата: Не сж говорили 7 души!)

Владимиръ Недѣлевъ: Говорили сж 7 души.

Цвѣтко В. Таслаковъ: 6 души сж говорили!

Прѣдседателъ: Ако желае Народното Събрание, въ прѣки чл. 14-й отъ Правилника, може да даде думата, по споредъ Правилника, азъ съмъ длъженъ да взимамъ съгласието на Народното Събрание.

Ще се тури на гласуване. Моля ония отъ г. г. прѣдставителитѣ, които искатъ да изслушатъ г. Дукова, прѣди прѣкращението на дебатитѣ, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Значи, г. Дуковъ ще говори.

Слѣдъ туй, ще положж на гласуване прѣдложението за прѣкращение на дебатитѣ.

Лазаръ Дуковъ: Г-да народни прѣдставители! Законътъ, който се внася тукъ отъ г. министра, съмъ съгласенъ да се приеме по принципъ. Ето защо: понеже по начало казва, че цѣльта е да се правятъ икономии и азъ като съмъ отъ тия, които искатъ икономии подъ какви да е условия, насърчавамъ се, че ще бѣде прѣпратенъ въ една комисия, която ще го измѣни. Разбира се, както е той прѣдставенъ не съмъ съгласенъ да се приеме; той ще прѣтърпи нѣкои измѣнения въ комисията. Напримѣръ, въ

последния чл. 15-й подозирамъ нѣща, които трѣбва да се измѣняватъ, за приемането на които трѣбва да помислимъ. Ако тѣзи комисии останѣтъ само за дембелжкѣ и да получаватъ по 8.000 л годишно и послѣ прогонни — тѣ и не се намиратъ, когато се търсѣтъ толкова пѣти на мѣстата си — ще видимъ единъ заминалъ по околията, другъ друго върши съ инжинера и пр., само единъ писарь стои — отъ тѣхъ никаква полза не е имало, и да останѣтъ и за напредъ така, не можемъ да приемемъ. Трѣбва да се направи промѣнение за да станѣтъ икономии и да видимъ, да обсъдимъ за единъ законъ, който може да се практикува по-добрѣ. Но то ще бѣде тогава, когато намалимъ въ сѣщото врѣме и окръжията. Иначе, твърдѣ малко икономии ще станѣтъ. Трѣбва да направимъ окръжията, както г. министръ каза, по-малко, а не както се правѣтъ прѣдложения партизански — да се закрие едно или друго окръжие. Веднажъ за винаги трѣбва да гласуваме за такъвъ законъ. Азъ подозирамъ и въ това прѣдложение, че има партизански съображения, защото практиката ни е научила, че министерството, когато прави закони, ние ги подозираме въ партизанство. Послѣ, отъ опита се види, че нѣщо лошо е направено. Напримѣръ, въ Стамболово врѣме отъ 15 на 20 л. направихъ дневнитѣ на прѣдставителитѣ, като мислѣхъ, че все тѣ ще ги взиматъ, когато, напротивъ, взимахъ ги други. Така сѣщо направи се законъ, внесенъ отъ г. Пешева, за печата, за особата на Държавния Глава, а послѣ се натрупа най-вече на неговата партия и сега той, като стана министръ, внесе прѣдложение за опрощаване на осъденитѣ. Така щото, правителството не трѣбва да гледа да прави закони за себе си — министритѣ не сѣ съ контрактъ, утрѣ ще паднѣтъ и вмѣсто тѣхъ ще дойдѣтъ други. Въ конституционна страна това е тѣй. Затова, азъ съмъ съгласенъ този законопроектъ да се прати на комисия, да го обмисли добрѣ и нѣкои членове да извади отъ тукъ, но не да се не приема по принципъ — съгласенъ съмъ да се приеме.

Прѣдсѣдатель: Съгласно ли е Народното Събрание да се прѣкратѣтъ дебатитѣ? (Гласове: Съгласно!) Които приематъ да се прѣкратѣтъ дебатитѣ, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство.) Дебатитѣ се прѣкратяватъ.

Съгласно чл. 33-й отъ Вжтрѣшния правилникъ, Народното Събрание има право да се произнесе: приема ли по принципъ прѣдложения законопроектъ за измѣнение Закона за окръжнитѣ съвѣти и рѣшава ли да се пристѣпи изведнажъ къмъ разискването му членъ по членъ или да се прати на комисия, за проучване и докладване. Има двѣ прѣдложения свързани съ тоя въпросъ: едното е отъ г. Вълко Нейчовъ — да се отхвърли законопроектътъ, да не се приема по принципъ; второто прѣдложение е отъ г. Министра на Вжтрѣшнитѣ Работи, подкрѣпено отъ г. г. Ценовъ и Титоровъ — да се приеме законопроектътъ по принципъ и да се прати на комисия за изучване. Ще турна по редъ първо прѣдложението на правителството, което е: да се приеме по принципъ законопроектътъ за измѣнение Закона за окръжнитѣ съвѣти и

да се прати на комисия, за изучване. Моля ония отъ г. г. прѣдставителитѣ, които приематъ това прѣдложение, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство.) И тѣй законопроектътъ се приема по принципъ и се испраща въ комисия.

Ще се пристѣпи къмъ прочитането на законопроекта за допълнение Закона за градскитѣ общини.

Д-ръ Василъ Дочевъ: Прѣдъ видъ, че ще се внесѣтъ договоритѣ въ комисията и трѣбва да се изучѣтъ всестранно, прѣдлагамъ днесъ да се затвори засѣданието, въ прѣдвидения отъ Правилника часъ. При това, за да може комисията да приготви материалъ за засѣданието, азъ настоявамъ щото утрѣ да нѣмаме засѣдание.

Прѣдсѣдатель: Споредъ чл. 1-й отъ Вжтрѣшния правилникъ засѣданията тражѣтъ отъ 1 до 5 часѣтъ. Наистина 5 часѣтъ още не е дошълъ, но г. Дочевъ прѣдлага, прѣдъ видъ че финансовата комисия не е имала възможность да засѣдава по въпроситѣ, които сѣ най-важни въ настоящата сесия, — договоритѣ, и да ги изучи, да се вдигне засѣданието. Които приематъ това прѣдложение, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство.) Приема се.

Христо Конкилевъ: Кога ще имаме засѣдание?

Прѣдсѣдатель: Споредъ Правилника, утрѣ трѣбва да имаме засѣдание, но г. Д-ръ Дочевъ прѣдлага да нѣмаме. Понеже не можа да се приготви прѣписанъ на чисто отговорѣтъ на Тронното Слово за днесъ, то утрѣ ще го подпишемъ и зарадъ това азъ считамъ за прѣждеврѣменно прѣдложението на г. Дочева и ще моля да имаме, възъ основание на Правилника, утрѣ засѣдание. (Д-ръ Василъ Дочевъ: Оттеглямъ си второто прѣдложение!)

Прѣди да закрижъ засѣданието, имамъ да съобщѣ слѣдующето. Постѣпили сѣ: едно писмо отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието, съ което се прѣпраща единъ законопроектъ, съ мотивитѣ, за свѣрхсмѣтенъ кредитъ отъ 21.500 л., за постройка на едно здание до практическата грънчарница въ гр. Трънъ.

Съ второ едно писмо сѣщото министерство прѣпраща тоже единъ законопроектъ съ мотивитѣ, за свѣрхсмѣтенъ кредитъ отъ 25.000 л. за допълнение кредита къмъ глава II § 13-й отъ бюджета на сѣщото министерство.

Съгласно Правилника, тия законопроекти ще се турѣтъ на дневенъ редъ.

Постѣпило е едно прѣдложение отъ народнитѣ прѣдставители г. г. Тодоръ Георгиевъ и Владимиръ Недѣлевъ, подкрѣпено отъ надлежното число прѣдставители, съгласно Конституцията, за унищожение Закона за пенситѣ на чиновницитѣ и учителитѣ отъ 1894 год. за изслужено врѣме. (Гласове: И за военнитѣ ли?)

Постѣпило е друго прѣдложение отъ г. г. народнитѣ прѣдставители Владимиръ Недѣлевъ и Тодоръ Георгиевъ, подкрѣпено отъ надлежното число народни прѣдставители, съ което се иска да се издаде едно рѣшение за унищожение пенситѣ, отпуснатѣ отъ Народното Събрание на

нѣкои лица. (Цвѣтко В. Таслаковъ: Отъ оппозицията, на-
вѣрно!) Други съобщения сега нѣмамъ да правя и счи-
тамъ, че засѣданието трѣбва да се закрие. (Гласове: Какво
ще имаме за слѣдующия дневенъ редъ?) Ще имаме оста-

тъка отъ днешния дневенъ редъ и подписването отго-
вора на Тронното Слово.

Засѣданието се закрия.

(Закрито въ 4 1/2 часътъ послѣ пладнѣ.)

Прѣдсѣдателъ: Д-ръ Димитръ К. Вачовъ.

Подпрѣдсѣдатели: { Атанасъ П. Краевъ.
Д-ръ Сава Иванчовъ.
Константинъ Панайотовъ.

Секретари: { Д-ръ Пеню Динчевъ.
Коста Ранковъ.
Д-ръ Христо Юрдановъ.
Миланъ Макавѣевъ.

Секретари: { Иванъ Бѣлиновъ.
Жечо А. Бакаловъ.
Д-ръ Петръ Гудевъ.
Владимиръ Недѣлевъ.

И. д. Началникъ на Стенографическото Бюро: Т. Хр. Гължбовъ,